

УПРЕВХ № 125/27.02.2015г

СТАНОВИЩЕ

по конкурс, обявен в Д.В. бр.92 от 07.11.2014 г., стр.8990,
за заемане на академичната длъжност „доцент“
в професионално направление 7.4. Обществено здраве,
специалност Спортна медицина,
за нуждите на катедрата по Спортна медицина
при НСА „В. Левски“.

Рецензент: доц. д-р Анастасия Ж. Начева-Цачева, доктор, пенсионер.

По този конкурс се е явил един кандидат – Гл. асистент д-р Богдана Любомирова Илинова, доктор.

Д-р Илинова е завършила Висшия медицински институт – София през 1982 г. След завършването тя работи 4 г., като практикуващ лекар-ординатор в гр.Пазарджик. От 1986 г. и до днес д-р Илинова е на работа в НСА „В.Левски“ – София, като от 15.06.1995 г., след спечелен конкурс, е избрана за ~~Главен~~ асистент към катедрата по Спортна медицина. През 2013 тя защитава успешно докторски труд, а общият ѝ трудов стаж в НСА е 29 г. Д-р Илинова владее добре английски (завършила е английска гимназия) и руски езици, което ѝ позволява да участва в учебно-преподавателската дейност на катедрата и при чужди студенти, и в Образователен проект по международна програма. Също така участва при реализирането на бакалаварските програми към факултетите по: Кинезитерапия, Туризм, Спортна анимация, Учителски и Треньорски.

Д-р Илинова е била научен ръководител на 5 успешно защитили дипломните си работи, дипломанти.

Член е на Научното дружество по Спортна медицина и Кинезитерапия.

Научните интереси на д-р Илинова в областта на Спортната медицина са: спортна антропология, соматотипология, функционални изследвания, хранене на спортиста и травматизъм. В тези научни направления ще систематизирам и оценката си за научните постижения на

д-р Илинова. В настоящия конкурс тя участва с 26 научни труда, в това число и 1 самостоятелна монография. По-голямата част от представените публикации са в български списания и в сборници от конгресни доклади. Пет от тези публикации обаче са на английски език в сборници от международни научни мероприятия, което прави отразените в тях резултати достъпни за международната общност на специалистите по Спортна медицина.

От цифровата справка за публикационната дейност на д-р Илинова се вижда, че в 3 от тях тя е водещ автор, а в останалите е в съавторство на 2^{ра} или по-задна позиция. Представен е и списък с цитирания от други автори, общо 21. От българските цитирания по-голяма част са в дисертации на чуждестранни докторанти, което дава добра възможност за популяризиране и извън България на цитираните резултати.

Според мен цялата цифрова справка е един много добър атестат за научно-изследователската дейност на д-р Илинова, за активността ѝ като учен и за нейната преподавателска дейност.

В тематично отношение представената за рецензиране научна продукция може да бъде систематизирана в следните 5 тематични направления, като някои от трудовете се отнасят към повече от едно направление поради общност в методичния подход.

I направление: Антропометрична оценка на спортиста. Резултатите по този проблем са публикувани в трудовете: 1, 3, 4, 5, 10, 12, 13, 22 и 24.

II направление: Соматотипологична оценка и спорт – трудовете 2, 6, 15.

III направление: Телесен състав и хранителен режим на спортиста – трудовете 6, 8, 13, 14, 19, 25.

IV направление: Травматизъм при спорта – трудовете 1, 7, 9, 16.

V направление: Физиологични особености на женския организъм и спорт – трудовете 1, 11, 17, 18, 20, 21, 23, 26.

Преди да формулирам мнението си за научно-приложните приноси моменти на резултатите по горните направления ще дам оценката си за представения от д-р Илинова монографичен труд, озаглавен „**Жената и спорта**“. Според мен не се срещат много често такива целенасочени, всеобхватни, изключително актуални и запълващи голяма празнина в

спортната наука и практика трудове, като тази монография. Тя е своеобразно обобщение на резултатите, които д-р Илинова е получила за близо 30 годишния си стаж, като изследовател и преподавател в НСА и аз горещо я поздравявам за това издание.

Д-р Илинова е изследвала в спортно-медицински аспект не само жени. В 12 от публикациите резултатите са посветени на мъже, практикуващи различни видове спорт, 10 от публикациите са посветени на жени от различни спортни дисциплини и в 4 се третират спортно-медицински резултати в сравнителен план между мъже и жени, спортисти.

Сред резултатите в **първото тематично направление** на преден план излизат тези, отнасящи се за междуполовите различия, както в морфологичния статус (т.н. полов диморфизъм), така и във функционалния статус на спортистите. Голяма част от тези резултати представляват теоретични спортно-медицински приноси, защото за първи път се отдиференцират специфични набори от адаптивни антропометрични признаци при мъже и жени от различни видове спорт. Тези признаци могат да се използват като маркери за подбор, контрол и превенция в спортната практика, а след отчитането и на индивидуалната функционална асиметрия, част от тях имат и прогностично значение за спортните постижения на индивида.

Резултатите по **второто тематично направление** имат специфично научно приложно значение. Чрез соматотипологичното характеризиране на жени, практикуващи типично мъжки спортове и на културисти мъже, определените при тях соматотипове са своеобразни еталонни модели за спортен подбор и за контрол на здравето на такива спортисти.

Резултатите по **третото тематично направление** имат важно научно-приложно значение. Д-р Илинова проучва едни от най-често използваните показатели за телесния състав на индивида **АТМ, %МТ и ИТМ**. Тяхното определяне при представители на различни видове спорт е база за оценка както на хранителния статус на спортиста, така и дава насоки за разработване на съответни адекватни хранителни режими за поддържане на оптимално тренировачно и състезателно тегло.

При **петото тематично направление** с особено практическо приложение са резултатите от системния анализ на особеностите на женския

организъм, свързани с ежемесечните промени при менструалния им цикъл. Препоръчан е индивидуален подход при всяка състезателка, за да се прогнозира адекватно периодите за нейните върхови постижения.

Заключение:

Цялостната ми оценка за научната и преподавателска дейност на Гл.асистент д-р Илинова, доктор е, че тя е високо ерудиран и многостранно развит специалист в областта на спортната медицина. Това ми становище ми дава основание да предложа на Уважаемото научно жури да удостои с академичната длъжност „**доцент**“ Гл. асистент д-р Богдана Илинова, доктор, съобразно ЗРАСРБ.

Рецензент:
Доц. д-р А. Начева-Цачева, доктор